

รายงานการประชุม
คณะกรรมการกฎหมายและการขับเคลื่อนให้ดำเนินการตามกฎหมาย
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๙.๐๐ - ๑๓.๓๐ น.

5 **ณ ห้องประชุมใหญ่ ชั้น ๒ อาคาร ๑ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ**

ผู้มาประชุม

	๑. นายเพิ่มสุข สัจจาภิวัฒน์	เลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	ประธานอนุกรรมการ
	๒. นางเพ็ญญา กัญชนะ	รองเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	อนุกรรมการ
	๔. นายเทวินทร์ นรินทร์	ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
10	๕. นายธีษฏ์ สองเมือง	ผู้แทนกระทรวงพลังงาน	อนุกรรมการ
	๖. นายพรเทพ จันทร์คุณภาส	ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
	๗. นายสุนทร แก้วสว่าง	ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
	๘. นางสาวกรกช พร้อมสุวรรณ	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการ
	๙. นายกฤษณ์ ทัศนุ	ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด	อนุกรรมการ
15	๙. นางวรานันท์ นิเวศานนท์ ชูปาน	ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
	๑๐. รศ.สัญญาชัย นิลสุวรรณโมษิต	ผู้แทนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
	๑๑. นางสาวมยุรา วีระนะ	ผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	อนุกรรมการ
	๑๓. นายรุจพันธ์ เกตุกล้า	ผู้อำนวยการกองอนุญาตทางนิวเคลียร์และรังสี	อนุกรรมการ
20	๑๔. นายอนิรุทธ์ ทรงจักรแก้ว	ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
	๑๕. นายไชยยศ สุนทรภา	วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ	ผู้ช่วยเลขานุการ
	๑๖. นางสาวยุพเรศ มีความดี	นิติกรปฏิบัติการ	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

25	๑. นางสุชิน อุดมสมพร	รองเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ	เกษียณอายุราชการ
	๒. ศ.อำนาจ วงศ์บัณฑิต	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	ติตราชการ
	๓. นายพีชภพ มงคลนาวิน	ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	ติตราชการ
	๔. รศ.พาสีทธิ์ หล่อธีรพงศ์	ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	ติตราชการ
30	๕. ผศ.จุมพฏ คัคณาพร	ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหิดล	ติตราชการ
	๖. นายหาญณรงค์ ฉำทรัพย์	ผู้แทนสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

35	๑. นายภานุพงศ์ พินกฤษ	วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
	๒. นางสาวปานทิพย์ อัมพรรัตน์	วิศวกรนิวเคลียร์ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
	๓. นายกิตต์กวี อรามบุญ	นักฟิสิกส์รังสีชำนาญการพิเศษ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
	๔. นายอิศรา พงศ์มโนภาพ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
	๕. นางสาวฐาปณีย์ มณีรัตน์	นิติกรปฏิบัติการ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

	๖. นางสาวอัญชุลีพร สีแดง	นิติกร	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
	๗. นายชัยวัฒน์ กำปันวงษ์	นิติกร	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
	๘. นายพรวน มณีรัตน์	เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
	๙. นางสาวสมใจ ยกทรัพย์	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
5	๑๐. นางสาวพร้อมพสุชา หารรษา	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
	๑๑. นางสาวนัยนา จรทะผา	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
	๑๒. นางสาวศศิธร ทองทิพย์	นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
	๑๓. นางสาวสายทอง เนื่องละออ	เจ้าหน้าที่ธุรการ	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
	๑๔. นางณัฐวรรณ ทรงภักดี	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
10	๑๕. นางสาววรรณภา ช่ออบเซย	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

เริ่มประชุมเวลา ๙.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ : เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

15 มติที่ประชุม : -

ระเบียบวาระที่ ๒ : เรื่องการรับรองรายงานการประชุม

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายไชยยศ) – ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอแก้ไขรายงานการประชุมตามรายงานที่ได้จัดส่งให้ฝ่ายเลขานุการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

20 หน้าที่ ๙ บรรทัดที่ ๓๐ แก้ไขจาก “สถานประกอบการ” เป็น “สถานประกอบการด้วย”
 บรรทัดที่ ๓๖ แก้ไขจาก “ที่ต้องโยงไปใช้” เป็น “ที่ต้องบังคับใช้”

หน้าที่ ๑๐ บรรทัดที่ ๑๑ แก้ไขจาก “ไปใช้” เป็น “มาใช้”

หน้าที่ ๑๙ บรรทัดที่ ๓๙ แก้ไขจาก “ก็คือใช้หลักเกณฑ์เดียวกันเลยสอบถามเพื่อความเข้าใจ” เป็น
“กำหนดให้ใช้หลักเกณฑ์เดียวกันจึงสอบถามด้วยความชัดเจน”

25 หน้าที่ ๒๐ บรรทัดที่ ๒๐ แก้ไขจาก “ให้กลับไปใช้” เป็น “โดยจะไปใช้”

หน้าที่ ๒๔ บรรทัดที่ ๒๓ ตัดคำว่า “ไม่แน่ใจว่า”

ทั้งนี้ ให้การอ้างอิงของร่างกฎกระทรวงขอให้แก้ไขเป็น “ร่างข้อ...”

มติที่ประชุม : รับรองรายงานการประชุมโดยมีการแก้ไข

30

ระเบียบวาระที่ ๓ : เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมทราบ

ร่างกฎกระทรวงมาตรฐานเกี่ยวกับความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยในการก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์และสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี พ.ศ.

35 ผู้ช่วยเลขานุการ (นายไชยยศ) – จากการประชุมครั้งก่อนฝ่ายเลขานุการร่วมกับผู้ร่างฯ ได้มีการ
แก้ไขในรายละเอียดของร่างกฎกระทรวงมาตรฐานเกี่ยวกับความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยในการ
ก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์และสถานที่ให้บริการจัดการกากกัมมันตรังสี พ.ศ. โดยพิจารณา
ปรับแก้ไขถ้อยคำและตรวจสอบบทบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว โดยประเด็นหลัก คือ อาคารในสถาน
ประกอบการในแต่ละประเภทต้องใช้มาตรฐานใด ในการปรับร่างกฎกระทรวงจึงปรับให้มีความชัดเจนขึ้นโดยให้
อาคารที่ใช้จัดเก็บหรือใช้วัสดุกัมมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ กากกัมมันตรังสี หรือเชื้อเพลิง

นิวเคลียร์ใช้แล้ว ต้องมีมาตรฐานที่สูงขึ้นกว่าอาคารสำนักงานที่ใช้มาตรฐานของกฎหมายควบคุมอาคาร และหลังจากแก้ไขเสร็จแล้วจะนำร่างกฎกระทรวงนี้เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติพิจารณาและรัฐมนตรีต่อไป

นางสาวกรกช - ขอสอบถามรายละเอียดในหมวด ๓ ส่วนที่ ๑ ในร่างข้อ ๓๕ ซึ่งเป็นการเพิ่มนิยามคำว่า “อาคาร” เป็นนิยามของส่วนที่ ๑ ระบบป้องกันเพลิงไหม้โดยเฉพาะ หรือนำมาใช้สำหรับหมวด ๓ ระบบสนับสนุนทั้งหมด

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายไชยยศ) - ให้หมายถึงเฉพาะส่วนที่ ๑ ระบบป้องกันเพลิงไหม้เท่านั้น

นางสาวกรกช - ให้ความเห็นว่า หากประสงค์จะนิยามคำว่า อาคาร ใช้เฉพาะส่วนที่ ๑ ระบบป้องกันเพลิงไหม้ ควรกำหนดรูปแบบการเขียนนิยามดังกล่าวเป็น “ในส่วนนี้อาคารให้หมายความว่า...” และประเด็นต่อมา ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้จำเป็นต้องมีบทเฉพาะกาล เพื่อรองรับการดำเนินการเดิมที่เคยดำเนินการมาก่อนร่างกฎกระทรวงนี้จะใช้บังคับหรือไม่

เลขานุการ - ด้วยปัจจุบันยังไม่เคยมีการก่อสร้างสถานประกอบการทางนิวเคลียร์จึงไม่มีการกำหนดในส่วนของบทเฉพาะกาล แต่อย่างไรก็ดีหากในชั้นของคณะกรรมการกฤษฎีกามีปัญหาในประเด็นนี้อาจจะขอเพิ่มเติมบทเฉพาะกาลในชั้นของคณะกรรมการกฤษฎีกาแทน

นางสาวกรกช - ในส่วนของหลักการอื่น ๆ ไม่มีข้อสังเกตเพิ่มเติมและขอแจ้งต่อคณะกรรมการว่าในฐานะผู้แทนของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นชอบในหลักการในเบื้องต้นแล้วแต่รายละเอียดต่าง ๆ อาจมีการแก้ไขเพิ่มเติมในชั้นการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป

เลขานุการ - ขอแจ้งว่าขั้นตอนต่อไปร่างกฎกระทรวงฉบับนี้จะเสนอเข้าคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติให้คำแนะนำต่อไป

นายบุญชูฐานัน - ขอสอบถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับนิยามตามร่างข้อ ๓๕ นิยามของอาคารที่ใช้เฉพาะส่วนที่ ๑ แต่ในส่วนที่ ๒ ก็มีการกล่าวถึงอาคารที่ใช้เก็บวัสดุกัมมันตรังสีด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้น อาคารในส่วนที่ ๒ ควรอยู่ในนิยามความหมายเดียวกันหรือไม่

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายไชยยศ) - เข้าใจว่าผู้ร่างในส่วนที่ ๒ ไม่ได้ตติเจนิยามของส่วนที่ ๑ แต่อย่างไรก็ดีในส่วนที่ ๒ อาจเข้าใจได้ว่าอาคารในส่วนที่ ๒ คือ อาคารต่าง ๆ ที่ใช้วัสดุกัมมันตรังสี และในมาตรา ๔๙ ได้แบ่งพื้นที่อาคารอยู่แล้วซึ่งอนุมานได้ว่าไม่ใช่ทุกอาคารที่มีวัสดุกัมมันตรังสี อีกทั้งในส่วนที่ ๑ นั้น กฎหมายควบคุมอาคารได้มีการกำหนดมาตรฐานการป้องกันเพลิงไหม้อยู่แล้วสำหรับอาคารสำนักงานทั่วไป แต่ในอาคารส่วนที่ ๑ ต้องการยกมาตรฐานเฉพาะอาคารที่มีวัสดุนิวเคลียร์และวัสดุกัมมันตรังสี

นายบุญชูฐานัน - มีข้อคิดเห็นว่าหากใช้นิยามคำว่า “อาคาร” ให้ครอบคลุมทั้งส่วนที่ ๑ และ ๒ ด้วยแม้ในส่วนที่ ๒ จะมีการเขียนแบ่งประเภทพื้นที่ในอาคารแล้วก็ตาม จึงสอบถามทางผู้ร่างว่าสามารถกำหนดอาคารให้ครอบคลุมทั้งส่วนที่ ๑ และ ๒ ได้หรือไม่

นางสาวปานทิพย์ - เห็นว่าสามารถรวมได้

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายไชยยศ) - ฝ่ายเลขานุการจะรับข้อคิดเห็นดังกล่าวไปปรับร่างกฎกระทรวงก่อนเสนอคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติต่อไป

35 **มติที่ประชุม** : รับทราบและนำข้อสังเกตไปปรับแก้ไขตามที่ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็น

ระเบียบวาระที่ ๔ : เรื่องที่เสนอให้ที่ประชุมพิจารณา

ร่างกฎกระทรวงความปลอดภัยกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี พ.ศ.

เลขานุการ – ร่างกฎกระทรวงความปลอดภัยกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี พ.ศ.
ปส. ได้เคยเสนอต่อคณะกรรมการนี้มาแล้วในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งคณะกรรมการได้ให้ความเห็น
และปรับปรุงในหลายประเด็นโดยหลักมี ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ชื่อร่างกฎกระทรวง

5 ๒. ขอบเขตการบังคับใช้ที่จะขยายจากผู้รับใบอนุญาตไปถึงผู้แจ้งด้วยหรือไม่

๓. ถ้อยคำทางเทคนิคในคำนิยาม

๔. ความซ้ำซ้อนของการบังคับใช้กฎหมายกับมาตรา ๑๐๐ เรื่องเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี

10 ผู้ร่างได้ดำเนินการแก้ไขตามประเด็นดังกล่าว เช่น ชื่อของร่างกฎกระทรวงที่มีการเปลี่ยนแปลงไป
โดยกำหนดให้สอดคล้องกับบทอาศัยอำนาจมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๑/๑ ของพระราชบัญญัติพลังงาน
นิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงเป็นชื่อ “ร่างกฎกระทรวงความปลอดภัยเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์
และรังสี พ.ศ.” และในส่วนของขอบเขตการบังคับใช้ซึ่งร่างกฎกระทรวงนี้ยังคงหลักการที่กำหนดให้ผู้แจ้งต้อง
มีหน้าที่จัดทำแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี ส่วนประเด็นถ้อยคำทางเทคนิค เช่น ผลชัดเจน ผลไม่ชัดเจน ได้
มีการปรับให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

15 นายกิตติ์กวิน – ขออนุญาตชี้แจงความเชื่อมโยงของร่างกฎกระทรวงฉบับนี้และพระราชบัญญัติ
พลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ คือ มาตรา ๑๐๐ เป็นการกำหนดเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉินที่มีความอันตราย
หรือความเสียหายที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการ และผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ในการระงับเหตุตามแผนป้องกัน
อันตรายจากรังสี ในขณะที่มาตรา ๑๐๑ เป็นขอบเขตความเสียหายสาธารณะหรือขอบเขตความเสียหายที่
20 ออกมานอกสถานประกอบการ รวมถึงกรณีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร กรณีตามมาตรา ๑๐๑ จะใช้
กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งในกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้มีการจัดทำแผนป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติปี ๒๕๖๔ ถึง ๒๕๗๐ โดยมีแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีเป็นแผนสนับสนุน
ซึ่งถูกกำหนดขึ้นโดยคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ ดังนั้น ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้จึงมีความเชื่อมโยง
และสนับสนุนแผนป้องกันอันตรายจากรังสี จึงนำมาซึ่งชื่อร่างกฎกระทรวงความปลอดภัยกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน
25 ทางนิวเคลียร์และรังสี พ.ศ. โดยมีมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๑/๑ เป็นบทอาศัยอำนาจ ดังนั้น โดยหลักร่าง
กฎกระทรวงนี้จึงมีความเชื่อมโยงกับผู้รับใบอนุญาตเป็นหลัก ซึ่งจะสอดคล้องกับมาตรา ๑๐๐ และแผนป้องกัน
อันตรายจากรังสีในมาตรา ๑๐๐ ที่ยังไม่มีการกำหนดรายละเอียดซึ่งร่างกฎกระทรวงฉบับนี้มุ่งที่จะเพิ่มเติม
รายละเอียดในจุดนี้

ต่อมาคือสาระสำคัญของกฎกระทรวงฉบับนี้ โดยประเด็นแรก คือ กำหนดระดับเหตุฉุกเฉินทาง
นิวเคลียร์และรังสี เริ่มตั้งแต่ ระดับแรกเหตุแจ้งเตือน ระดับเหตุฉุกเฉินในพื้นที่ปฏิบัติงาน ระดับเหตุในพื้นที่ตั้ง
สถานประกอบการ และระดับสุดท้ายเหตุฉุกเฉินสาธารณะ

30 ต่อมาร่างกฎกระทรวงได้แบ่งการดำเนินการของผู้รับใบอนุญาตหรือผู้แจ้ง เป็น ๔ จำพวกตามท้าย
ร่างกฎกระทรวงเพื่อให้สอดคล้องกับแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ดังต่อไปนี้

จำพวกที่ ๑ เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ที่มีกำลังมากกว่า ๑๐๐ เมกะวัตต์

จำพวกที่ ๒ เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ที่มีกำลังมากกว่า ๒ เมกะวัตต์แต่ไม่เกิน ๑๐๐ เมกะวัตต์

จำพวกที่ ๓ เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ที่มีกำลังน้อยกว่า ๒ เมกะวัตต์

35 จำพวกที่ ๔ จำพวกอื่นนอกจาก ๑ - ๓

ในสาระสำคัญ คือ ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำแผนป้องกันอันตรายจากรังสีฉุกเฉินทางนิวเคลียร์
และรังสีที่ปรากฏในแนบท้ายกฎกระทรวง ภาคผนวก ๑ จำนวน ๑๐ หัวข้อหลัก ต้องมีการประเมินความเสี่ยงใน
แต่ละกรณีให้ครอบคลุมระดับของเหตุฉุกเฉินในทุกระดับที่คาดว่า วัสดุแก๊สมันตรังสีที่ครอบครองจะก่อให้เกิด
ระดับความรุนแรงในระดับใด และกำหนดให้จัดฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะหรือภาคสนาม และรายงานการฝึกซ้อมให้

ปส. ทราบปีละ ๑ ครั้ง ทั้งนี้ ผู้รับใบอนุญาตจำพวกที่ ๑ ถึง ๓ ผู้ร่างประเมินแล้วเห็นว่ามี ความรุนแรงของต้นกำเนิดรังสีที่อาจส่งผลกระทบต่อให้เกิดเหตุฉุกเฉินสาธารณะได้จึงต้องจัดให้มีการฝึกซ้อมแผนในระดับสูงสุดและมีการทบทวนแผนในทุก ๆ ๕ ปี และรายละเอียดอื่น ๆ ถูกกำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้

5 ผู้ช่วยเลขาธิการ (นายไชยยศ) - จากเดิมที่ ปส. เคยนำร่างกฎกระทรวงนี้เข้า ครม. และทางสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นเห็นว่าเนื้อหาและแผนในร่างกฎกระทรวงนี้ซ้ำซ้อนกันแผนในมาตรา ๑๐๑ ของพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือไม่

ในคำนิยาม จากเดิม “เหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี” หมายความว่า เหตุการณ์ไม่ปกติซึ่งมีความเสี่ยงอันตรายหรือมีผลของรังสีต่อชีวิตทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม” โดยเพิ่มข้อความ “หรือเป็นกรณีที่เกิดอันตรายหรือความเสียหายที่เกิดจากการประกอบกิจการตามใบอนุญาตหรือการแจ้ง”

10 และแก้ไขคำนิยามของแผนฯ จากเดิม “แผนการเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี” หมายความว่า แผนที่ทำโดยผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้แจ้งซึ่งระบุรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ นโยบาย และหลักการของการตอบสนองเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี และของโครงสร้าง เจ้าหน้าที่ และหน้าที่ความรับผิดชอบในการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพ มีการประสานงาน และ

15 ว่าเป็นระบบ แก้ไขเป็น “แผนป้องกันอันตรายจากรังสีกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี” หมายความว่า แผนตามมาตรา ๑๐๐ ที่จัดทำโดยผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้แจ้งซึ่งระบุรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ โครงสร้าง ผู้ปฏิบัติงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบ และการประสานงานในการตอบสนองกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีอย่างมีประสิทธิภาพและได้เพิ่มคำนิยามดังต่อไปนี้

“แผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี หมายความว่า แผนสนับสนุนตามมาตรา ๑๐๑ ซึ่งอยู่ภายใต้แผนป้องกันและสาธารณภัยแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการระงับเหตุในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และ

20 รังสี ที่มีลักษณะหรือขยายขอบเขตเป็นความเสียหายสาธารณะ”

“ผู้ปฏิบัติงานกรณีฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญ เจ้าหน้าที่สถานประกอบการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี

“เหตุฉุกเฉินสาธารณะ” หมายความว่า เหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีที่เกิดขึ้นจากต้นกำเนิดรังสี จนเกิดผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สินของประชาชน หรือสิ่งแวดล้อม

25 “เหตุฉุกเฉินในพื้นที่ตั้งสถานประกอบการ” หมายความว่า เหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีที่เกิดขึ้นจากต้นกำเนิดรังสี และอยู่ในขอบเขตภายในสถานประกอบการ

“เหตุในพื้นที่ปฏิบัติงานทางนิวเคลียร์และรังสี” หมายความว่า เหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีที่เกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ปฏิบัติงานกับต้นกำเนิดรังสี ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ภายในสถานประกอบการ

30 “เหตุแจ้งเตือน” หมายความว่า เหตุการณ์ที่มีความเป็นไปได้ที่จะเกิดอันตรายต่อผู้ปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ โดยต้องมีการแจ้งหน่วยงานตอบสนองเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีที่เกี่ยวข้องภายในสถานประกอบการ เพื่อเตรียมความพร้อมและอาจจะเข้าตอบสนองกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

“มาตรการป้องกันเร่งด่วน” (Urgent protective actions) หมายถึง มาตรการป้องกันหนึ่งที่ต้องดำเนินการทันทีเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์ ได้แก่ การอพยพ การหลบภัย การป้องกันอันตรายจากรังสีต่อ

35 บุคคล การจัดการปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีของบุคคล การรับประทานไอโอดีนเสถียร การป้องกันการปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีในอาหารและน้ำประปา การจัดการทางการแพทย์ และการป้องกันการปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีจากการค้าขายระหว่างประเทศ

คำนิยามที่เพิ่มมาทั้งหมดนี้ส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาของร่างกฎกระทรวงเดิมแต่ปรับแก้ไขโดยกำหนดไว้ในส่วนของคำนิยาม และในส่วนของร่างข้อ ๕ มีการแก้ไขและเพิ่มเติมวรรคสองเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๐๑

ดังนี้ “กรณีที่เกิดฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีมีลักษณะหรือขยายขอบเขตเป็นความเสียหายสาธารณะการดำเนินการตามแผนการป้องกันอันตรายจากรังสีต้องสอดคล้องกับแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี อีกทั้ง ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้แจ้งมีหน้าที่ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และต้องจัดให้มีผู้ปฏิบัติงานกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี” ดังนั้นหากเหตุฉุกเฉินอยู่ในขอบเขตสถานประกอบการผู้รับใบอนุญาตหรือผู้แจ้งต้องปฏิบัติตามแผน แต่หากออกมานอกสถานประกอบการจนเข้าข่ายเป็นความเสียหายสาธารณะต้องเขียนแผนป้องกันอันตรายจากรังสีให้สอดคล้องกับแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี แห่งชาติ

ที่กล่าวมานั้นเป็นการแก้ไขหลัก ๆ ส่วนอื่นจะเป็นการแก้ไขเล็กน้อยโดยการปรับถ้อยคำเพื่อให้มีความชัดเจนโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงความหมายเดิม

10 นางสาวกรกช - ขออนุญาตทบทวนข้อสังเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกา ในชั้นเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

ประเด็นแรก การใช้ชื่อร่างกฎกระทรวงที่มีคำว่าเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีมีความซ้ำซ้อนกับหมวด ๑๐ ของพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีกลไกที่ต้องดำเนินการที่กำหนดในหมวด ๑๐ ไว้อยู่แล้วและอีกข้อสังเกต คือ มาตรการกลไกในร่างกฎกระทรวงเดิมได้กำหนดหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตและผู้แจ้งที่ต้องดำเนินการตามแผนฉุกเฉิน ซึ่งกลไกตามหมวด ๑๐ กำหนดหน้าที่เฉพาะผู้รับอนุญาตเท่านั้นที่ต้องดำเนินการตามแผนป้องกันอันตรายจากรังสี และแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีเป็นอำนาจโดยเฉพาะของคณะกรรมการฯ ดังนั้น การกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้แจ้งมีหน้าที่ทำแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีจะขัดกับหลักการในพระราชบัญญัติหรือไม่ และประเด็น คำว่า เหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี ในร่างกฎกระทรวงซึ่งหากพิจารณาตามบทอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๑/๑ ซึ่งเป็นเรื่องของหลักเกณฑ์ความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยของผู้รับใบอนุญาตและผู้แจ้งฯ ดังนั้น ในสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงจึงควรมีหลักเกณฑ์วิธีการมาตรฐานความปลอดภัย แต่การกำหนดคำนิยามคำว่า “เหตุฉุกเฉิน” และ “ระดับเหตุฉุกเฉิน” นี้ มีความเห็นว่าจะไม่สอดคล้องกับบทอาศัยอำนาจ ซึ่งเห็นว่ายังไม่ได้แก้ไขปัญหาของร่างกฎกระทรวงตามความเห็นตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีไป

25 ประเด็นที่สอง ได้กำหนด คำนิยาม “แผนป้องกันอันตรายจากรังสี” และกำหนดหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตและผู้แจ้งในร่างข้อ ๔ ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้แจ้งต้องทำแผนป้องกันอันตรายจากรังสี ซึ่งเท่าที่ได้ตรวจสอบร่างกฎกระทรวง พบว่าในร่างกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับแผนป้องกันอันตรายจากรังสีจะปรากฏในกฎกระทรวงศักยภาพทางเทคนิคฯ ซึ่งกำหนดหน้าที่ให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำแผนป้องกันอันตรายจากรังสีอยู่แล้ว จึงเห็นว่าร่างกฎกระทรวงนี้ซ้ำซ้อนกับกฎกระทรวงที่ใช้บังคับแล้ว ทั้งร่างกฎกระทรวงนี้ยังกำหนดหน้าที่ของผู้แจ้งเพิ่มเติมจึงเห็นว่าเกินขอบเขตฐานอำนาจตามที่พระราชบัญญัติกำหนดด้วยหรือไม่

35 ประธาน - มีความเห็นว่า คำว่าเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี ในความหมายทั่วไปอยู่ในมาตรา ๑๐๐ ซึ่งในวัตถุประสงค์ของร่างกฎกระทรวงนี้เป็นการกำกับดูแลของสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดการป้องกันความเสียหายจากภายในให้มีการดูแลอย่างสมบูรณ์ ถ้าเหตุฉุกเฉินเกิดนอกขอบเขตสถานประกอบการจะเป็นมาตรา ๑๐๑ ทั้งนี้ ชื่อของร่างกฎกระทรวงนี้อาจทำให้เกิดความใจคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจากมาตรา ๙๑ ที่อาศัยเป็นฐานอำนาจไม่มีคำว่าเหตุฉุกเฉิน

เลขานุการ - ให้ความเห็นเห็นว่าในประเด็นของชื่อร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ อาจซ้ำซ้อนกับอำนาจคณะกรรมการฯ มาตรา ๑๓ (๖) เนื่องจากอำนาจที่จะกำหนดแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี หรือ แผนบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เป็นอำนาจของคณะกรรมการฯ โดยแท้ แต่ร่างกฎกระทรวงนี้จะไม่มีการกำหนดรายละเอียดที่ทับซ้อนกับอำนาจคณะกรรมการซึ่งทาง ปส. และ ผู้ร่างได้นำข้อสังเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกามา

ปรับชื่อร่างใหม่ให้ไม่คู่ซ้ำซ้อนกับอำนาจของคณะกรรมการ โดยนำคำว่า “ความปลอดภัย” มาใส่ในชื่อของร่าง
กฎกระทรวง เพื่อให้สอดคล้องกับอำนาจของแม่บท มาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๑/๑ ซึ่งเป็นหลักการที่ให้ผู้รับ
ใบอนุญาตและผู้แจ้งทำแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี ซึ่งปกติแผนดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของแผนป้องกัน
อันตรายจากรังสี แต่ด้วยกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับกับแผนป้องกันไม่ได้กำหนดรายละเอียดที่ชัดเจนในส่วนของการ
5 เขียนแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีไว้ ปส. จึงใช้หลักเกณฑ์มาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๑/๑ มาเป็นฐานในการ
กำหนดหลักเกณฑ์ที่ผู้รับใบอนุญาตและผู้แจ้งว่าต้องปฏิบัติตามเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี และ
วิธีการจัดทำแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี เนื่องด้วยในชั้นการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้กำหนดอำนาจ
รัฐมนตรีในมาตรา ๑๐๐ ในการกำหนดรายละเอียดการจัดทำกฎกระทรวงที่เป็นรายละเอียดของแผนฉุกเฉินทาง
นิวเคลียร์และรังสี ไว้เฉพาะ ด้วยเข้าใจว่าในช่วงเวลาดังกล่าวแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีเป็นส่วนหนึ่งของ
10 แผนป้องกันอันตรายจากรังสี แต่กฎกระทรวงปัจจุบันยังไม่มีกำหนดหลักเกณฑ์การเขียนอย่างชัดเจน เช่น
เรื่องหน้าที่ในการดำเนินการเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินในแต่ละระดับ

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายไชยยศ) – ชี้แจงว่า สิ่งที่ได้จากร่างกฎกระทรวงนี้ คือ ชีตจำกัดปริมาณรังสีที่
กำหนดในกฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดขีดจำกัดปริมาณรังสี ๒๐ มิลลิวีต์ต่อปี
ซึ่งร่างกฎกระทรวงนี้จะมีการเพิ่มขีดจำกัดปริมาณรังสีอีก ๕ เท่า ๑๐๐ มิลลิวีต์ในร่าง ข้อ ๖ ซึ่งจะทำให้
15 ผู้ประกอบการจะไม่ผิดตามกฎกระทรวงดังกล่าว และกรณีเป็นการรักษาชีวิตของผู้ประสบภัยต้องไม่ได้รับรังสี
เกิน ๕๐๐ มิลลิวีต์

ประเด็นต่อมามาตรฐานของ IAEA emergency preparedness and response เป็นส่วนหนึ่ง
ของหลักการความปลอดภัยจึงอยู่ในขอบเขตมาตรา ๙๑ และเป็นมาตรฐานที่ทั่วโลกใช้ ทั้งนี้ ประเทศไทยยังไม่
มีการกำหนดแผนฉุกเฉินระดับสถานประกอบการด้วย

นางสาวกรกช - ร่างกฎกระทรวงนี้มีสาระสำคัญว่าผู้รับใบอนุญาตทุกประเภทต้องดำเนินการตาม
ร่างกฎกระทรวงนี้ซึ่งซ้ำซ้อนกับกฎกระทรวงที่มีการประกาศใช้แล้วในการกำหนดรายละเอียดแผนป้องกัน
อันตรายจากรังสีที่กำหนดหน้าที่การทำแผนป้องกันแล้วเช่นเดียวกัน เช่น กฎกระทรวงศักยภาพทางเทคนิคของผู้
ขอรับใบอนุญาต ได้มีการกำหนดรายละเอียดแล้ว ให้แผนมีข้อกำหนดอย่างน้อย ๒ หัวข้อ หรือบางกรณีให้จัดทำแผน
แต่ไม่มีรายละเอียดแผน เช่น กฎกระทรวงศักยภาพทางเทคนิคของผู้สดนิวเคลียร์ จึงยังเห็นว่ามีบางส่วนซ้ำซ้อนอยู่ ซึ่ง
25 หากประกาศใช้บังคับ จะทำให้เกิดความสับสนว่าผู้รับใบอนุญาตต้องดำเนินการตามกฎกระทรวงใดในการจัด
แผนป้องกันอันตรายจากรังสี

นางเพ็ญภา - กฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๑ ไม่ได้กล่าวถึงเหตุฉุกเฉินทาง
นิวเคลียร์และรังสี เป็นเพียงข้อกำหนดความปลอดภัยในการปฏิบัติงานทางรังสี แต่ในกฎกระทรวงนี้กล่าวถึง
กรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี ซึ่งจะไม่มีการทับซ้อนหรือขัดกันแต่อย่างใด และก่อนที่จะมี
พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ปส. จะให้ผู้ขอรับใบอนุญาตยื่นแผนป้องกันอันตรายทางรังสี แผนรับมือเหตุฉุกเฉิน
และแผนจัดการกากกัมมันตรังสีเป็นเอกสารแนบในการยื่นขอรับใบอนุญาต ต่อมาเมื่อพระราชบัญญัตินี้
30 ประกาศใช้ จึงมีการออกกฎกระทรวงโดยเฉพาะซึ่ง กฎกระทรวงความปลอดภัยก็ไม่ได้กำหนดเรื่องเหตุฉุกเฉินไว้
เช่น ไม่ได้กล่าวถึงขีดจำกัดปริมาณรังสีในกรณีมีเหตุฉุกเฉิน

ต่อมาในส่วนของหัวข้อแผนป้องกันอันตรายจากรังสี ปส. มีเพียงคู่มือแนะนำผู้รับใบอนุญาตในการ
จัดทำแผนป้องกันอันตรายทางรังสีต้องประกอบด้วยหัวข้อใดบ้าง ซึ่งผู้ประกอบการต้องดูทั้งเอกสาร ๒ ฉบับใน
35 การทำแผน จึงสอบถามว่าต้องดำเนินการอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดความทับซ้อนกัน

นายธีษณุ - ให้ความเห็นว่าหากเทียบกับเหตุฉุกเฉินของเชื้อเพลิงที่มีความหมายว่าการรั่วไหลของ
เชื้อเพลิงออกจากถังหรือท่อ ดังนั้น เหตุฉุกเฉินในทางนิวเคลียร์จะมีขอบเขตอย่างไร

นายบุญชูฐานัน - เข้าใจว่า กฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นความปลอดภัยทั่วไปและความปลอดภัยพื้นฐาน จึงขอเสนอว่าให้มีการเปลี่ยนชื่อกฎกระทรวง “ว่าด้วยการดำเนินการด้านความปลอดภัยกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์” เพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดว่ามีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ โดยมุ่งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตเข้าใจว่าจะต้องดำเนินการอย่างไรเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้น ซึ่งไม่แน่ใจว่าชื่อกฎกระทรวงดังกล่าวจะทำให้หลักการของผู้ร่างเปลี่ยนไปหรือไม่

นางสาวกรกช - กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี มาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดว่า กรณีที่เกิดอันตรายหรือความเสียหายจากการประกอบกิจการตามใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ที่ระงับเหตุเบื้องต้นตามแผนป้องกันอันตรายจากรังสี โดยกรณีนี้มีข้อถกเถียงกันว่า ผู้ใดบ้างมีหน้าที่ในการจัดทำแผนป้องกันอันตรายจากรังสี ซึ่งตามมาตรา ๑๐๐ ข้างต้นจะเป็นหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตไม่รวมถึงผู้แจ้ง

ร่างกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวได้กำหนดรายละเอียดของแผนป้องกันอันตรายจากรังสี คือ กำหนดหน้าที่ให้ผู้รับใบอนุญาตและผู้แจ้งจัดทำแผนป้องกันอันตรายจากรังสี ซึ่งมีประเด็นข้อสงสัยว่า การกำหนดหน้าที่ของผู้แจ้งนั้นเกินหลักการที่กฎหมายแม่บทกำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งผู้แทนแจ้งว่ามาตรฐานของแผนป้องกันอันตรายจากรังสีเป็นเรื่องของความปลอดภัยจึงไม่แน่ใจว่า หลักเกณฑ์เรื่องความปลอดภัยตามมาตรา ๙๑ อาจจะเป็นไปได้ว่าเป็นหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตในการจัดทำแผนป้องกันอันตรายจากรังสี ว่ามีรายละเอียดอะไรบ้าง แต่ติดใจเรื่องความซ้ำซ้อนว่า มีกฎกระทรวงบางฉบับที่กำหนดรายละเอียดของแผนป้องกันอันตรายจากรังสีไว้ จะทำให้มีความซ้ำซ้อนกันกับกฎกระทรวงที่มีผลใช้บังคับอยู่หรือไม่

อีกกรณี คือ ผู้แจ้งที่จะมีการกำหนดหน้าที่ในการจัดทำแผนป้องกันอันตรายจากรังสี ซึ่งจะไม่มีความสอดคล้องกับมาตรา ๑๐๐ หรือไม่ และอำนาจตามมาตรา ๙๑/๑ ที่ให้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับความปลอดภัย คือ กรณีใดบ้างของผู้แจ้ง และกรณีมาตรา ๙๑/๑ วรรคสอง คือ มาตรฐานความปลอดภัยกรณีที่เป็นเครื่องกำเนิดรังสีตามมาตรา ๒๖/๑ ยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับบทอาศัยอำนาจของผู้แจ้ง ถ้าร่างกฎกระทรวงนี้จะกำหนดหน้าที่ของผู้แจ้งให้ทำแผนป้องกันอันตรายจากรังสีจะเกินอำนาจตามกฎหมายแม่บทหรือไม่

นางเพ็ญภา - ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติม ในกฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๑ จะมีการกำหนดคำนิยามของ “ผู้รับใบอนุญาต” และ “ผู้แจ้ง” ซึ่งเข้าใจว่าผู้ร่างในขณะนั้นจะร่างกฎกระทรวงให้สอดคล้องกับมาตรา ๙๑ (เดิม) เนื่องจากมาตรา ๙๑ (เดิม) มีคำว่า “ผู้แจ้ง” และผู้แจ้งในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๙๑ จะหมายถึงผู้แจ้งการครอบครองหรือใช้วัสดุกัมมันตรังสีตามมาตรา ๒๐ ซึ่งไม่ได้เกี่ยวกับเครื่องกำเนิดรังสี ส่วนมาตรา ๙๑/๑ จะเกี่ยวกับผู้ครอบครองเครื่องกำเนิดรังสีตามมาตรา ๒๖/๑ ซึ่งอาจจะไม่สอดคล้องกัน ทั้งนี้ ผู้ครอบครองเครื่องกำเนิดรังสีตามมาตรา ๒๖/๑ จะเป็นผู้รับใบอนุญาต

นางสาวกรกช - มาตรา ๙๑ ซึ่งเป็นบทอาศัยของกฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้ ผู้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี และการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ แล้วแต่กรณี แต่เหตุใดกฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงกำหนดให้ใช้บังคับกับผู้รับใบอนุญาตและผู้แจ้งด้วย

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายไชยยศ) - พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งได้ยกเลิกและแก้ไขมาตรา ๙๑ เดิม มีผลบังคับใช้ภายหลังจากที่กฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับแล้ว

เลขานุการ - มาตรา ๙๑ เดิม บัญญัติรวมถึง ผู้รับใบอนุญาตและผู้แจ้ง ภายหลังมีการแก้ไขกฎหมายมีการแยกออกเป็น ๒ มาตรา คือ ผู้แจ้งในมาตรา ๙๑ เดิม แก้ไขเพิ่มเติมเป็นมาตรา ๙๑/๑ เพื่อให้

สอดคล้องกับกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งกฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๑ ออกมาโดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. นิวเคลียร์ ฉบับแรกก่อนมีการแก้ไข ฉบับที่ ๒

นางสาวกรกช - มาตรา ๑๐๐ กำหนดเฉพาะผู้รับใบอนุญาต ซึ่งก่อนที่จะมีการแก้ไขกฎหมายฉบับที่ ๒ ทำให้เห็นว่า กรณีผู้แจ้งจะเป็นไปตามมาตรา ๙๑/๑ แต่มาตรา ๑๐๐ ยังคงเดิม คือ เฉพาะผู้รับใบอนุญาต 5 ซึ่งจะทำให้เกิดความขัดแย้งกันหรือไม่ในเรื่องหน้าที่ของผู้แจ้ง

เลขานุการ - มาตรา ๑๐๐ กำหนดหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตที่จะต้องดำเนินการระงับเหตุฉุกเฉิน 10 ในเบื้องต้นตามแผนป้องกันอันตรายจากรังสี และแจ้งเหตุฉุกเฉินให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบทันที โดยมาตรา ๑๐๐ มีโทษทางอาญาด้วยเช่นกัน สำหรับกฎกระทรวงกำหนดศักยภาพทางเทคนิคของผู้รับใบอนุญาต รวมถึงศักยภาพทางเทคนิคในการจัดทำแผน โดยกฎกระทรวงเหล่านั้นจะมุ่งเน้นไปที่ขั้นตอนการขอรับใบอนุญาต แต่ใน 10 ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้มุ่งเน้นไปที่ผู้รับใบอนุญาต ซึ่งได้รับใบอนุญาตมาแล้ว และมาดำเนินการในขั้นตอนต่อไป โดยกฎกระทรวงกำหนดศักยภาพทางเทคนิคของผู้รับใบอนุญาต กำหนดไว้ว่า ผู้ขอใบอนุญาตต้องเขียนแผนป้องกันอันตรายจากรังสีตามหัวข้อที่กำหนด แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียด หลังจากเขียนแผนเสร็จแล้วก็เข้าสู่ 10 ขั้นตอนของร่างกฎกระทรวงฉุกเฉิน ที่บังคับให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตแล้วต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง โดยจะกำหนดหน้าที่ตามเนื้อหาที่ปรากฏในร่างกฎกระทรวงที่เสนอให้ที่ประชุมพิจารณา

15 ในขั้นร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ก็ดำเนินการตามแผนมา ซึ่งคิดแล้วว่ากฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเหตุฉุกเฉินมีเนื้อหาที่ค่อนข้างมาก ถ้าไปกำหนดรวมอยู่ในเรื่องศักยภาพด้วยจะทำให้กฎกระทรวงฉบับนี้มีเนื้อหาที่เยอะเก็นไป จึงแยกเนื้อหาออกมาเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ จะเป็นเรื่องของกฎกระทรวงศักยภาพทาง 15 เทคนิคของผู้รับใบอนุญาต ส่วนที่ ๒ จะเป็นกรณีที่ยังบังคับให้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ดำเนินการอย่างไรเมื่อสถานการณ์ประกอบการของตนเองเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีขึ้น

20 สำหรับประเด็นในเรื่องของความซ้ำซ้อนหรือไม่สอดคล้องกับกฎหมายแม่บท สามารถพิจารณากันได้ในขั้นนี้ กฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีเมื่อพิจารณาบริบทในภาพรวมแล้ว เบื้องต้น ผู้แจ้งอาจจะไม่ต้องจัดทำแผนป้องกันอันตรายจากรังสี แต่มีความจำเป็นหรืออย่างไรที่จะต้องมาทำ 20 แผนในภายหลังขึ้นหรือมีหน้าที่ที่กำหนดเพิ่มเติมขึ้นมาจากเดิมจากที่ไม่ต้องยื่นหรือเขียนแผนป้องกันอันตรายจากรังสีในขั้นตอนของการแจ้งการมีไว้ในครอบครองไม่ว่าจะเป็นเครื่องกำเนิดรังสีหรือวัสดุกัมมันตรังสี

25 ถ้าร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ไม่สามารถออกเป็นกฎหมายได้ทาง ปส. ก็มีความกังวล ซึ่งถ้าครบกําหนดระยะเวลาตาม พ.ร.บ. หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้วจะมามีกฎกระทรวงเรื่องนี้ในภายหลัง เพื่ออุดช่องว่างที่จะเกิดภัยสาธารณะหรือความเป็นอันตรายที่จะ 25 เกิดต่อผู้ปฏิบัติงานภายในสถานประกอบการ เกรงว่าจะออกไม่ได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ให้ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้

30 ประธาน - หากยังไม่มีการตั้งสถานประกอบการ แล้วผู้ประกอบการจะมาขออนุญาตจาก ปส. โดยขออนุญาตใช้พื้นที่ ขออนุญาตก่อสร้าง และขออนุญาตดำเนินการสถานประกอบการ ดังนั้น แผนป้องกัน 30 อันตรายจากรังสีตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ ผู้ประกอบการจะยื่นต่อ ปส. ในขั้นตอนใด

เลขานุการ - ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้จะมาใช้บังคับตอนที่ผู้นั้นเป็นผู้รับใบอนุญาตแล้ว
35 ประธาน - ดังนั้น จะยื่นต่อ ปส. ช่วงเริ่มดำเนินการ ยกตัวอย่าง มทส. ถ้าดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ ถ้าจะดำเนินการต้องขอรับใบอนุญาตดำเนินการพร้อมกับแผนป้องกันอันตรายจากรังสี โดยเรื่องนี้จะต้อง 35 กำหนดให้ชัด

สำหรับวัสดุกัมมันตรังสีประเภทที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้บางตัวมีความอันตราย แต่อาจจะ 10 ไม่อันตรายเท่าวัสดุกัมมันตรังสีประเภทที่ต้องขอรับใบอนุญาต โดยอาจพิจารณาจากระดับปริมาณกัมมันตภาพของวัสดุกัมมันตรังสีแต่ละชนิด พลังงานสูงสุดของรังสี ปริมาณรังสีที่ได้รับ หรือลักษณะของการใช้งานวัสดุ

กัมมันตรังสี ซึ่งมีหลายมิติในการพิจารณา แต่ตามความเห็นของผู้จากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่บอกว่า 5
กรณีตามมาตรา ๑๐๐ จะกลายเป็นว่า เฉพาะที่เป็นใบอนุญาต หากพิจารณาตามตัวอักษร แต่โดยเจตนารมณ์ แล้ว เข้าใจว่าผู้ร่างคำนึงถึงเรื่องของการแจ้งการครอบครองหรือใช้ ที่อยู่ในจุดที่มีความสุ่มเสี่ยงต่ออันตรายที่จะ 10
เกิดขึ้น กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินด้วย

5 นายกิตกวินต์ – วัตถุประสงค์ในการตอบสนองเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี คือ การป้องกัน ผลกระทบทางรังสีที่เห็นผลชัดเจน โดยจะมีความรุนแรงและเกิดผลกระทบชัดเจน เช่น มีผื่นแดง อาเจียน หรือ อาจถึงขั้นเสียชีวิต และการลดผลกระทบทางรังสีที่เห็นผลไม่ชัดเจน คือ ลดผลกระทบในอนาคต เป็นลักษณะ 10
ของการสุ่มหรือคาดคะเนตามค่านิยามในร่างกฎกระทรวง ซึ่งส่วนตัวเห็นว่าอาจจะไม่ทราบแน่ชัดในตัวเลขที่ กำหนดว่าต้องมีค่ากัมมันตภาพเท่าไรถึงจะเข้าหลักเกณฑ์การแจ้ง แต่ในทางปฏิบัติคิดว่าไม่น่าจะทำให้เกิดผล 15
กระทบทางรังสีที่เห็นผลชัดเจน ฉะนั้น คิดว่าร่างกฎกระทรวงฉบับนี้อาจจะครอบคลุมเฉพาะในส่วนของผู้รับ ใบอนุญาต

สำหรับกรณีที่มีความกังวลว่าอาจจะมีเหตุผิดปกติที่อาจจะครอบคลุมถึงตัวผู้แจ้ง อาจจะออกเป็น 20
คำแนะนำหรือประกาศโดยที่ผู้แจ้งสามารถเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน แต่ไม่แน่ใจว่าสามารถทำได้ หรือไม่ แต่ในทางปฏิบัติจริงถ้าพูดถึงความรุนแรงของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นคิดว่ากรณีของผู้แจ้งตามเจตนารมณ์แล้ว 15
น่าจะพิจารณาแล้วว่าจะไม่เกิดผลกระทบแบบเห็นผลชัดเจน คือ น่าจะไม่เกิดผลกระทบแบบเหตุการณ์ โคบอลต์-๖๐

นางเพ็ญญา – ประเด็นนี้จะมีกรณีศึกษาที่เจ้าหน้าที่ ปส. ใช้สำหรับการปรับระดับหรือเลื่อน 25
ตำแหน่ง โดยมีการประเมินวัสดุกัมมันตรังสีที่อยู่ในระดับของการแจ้งและประเมินรังสีที่อาจจะเกิดขึ้นในกรณี สมมติต่าง ๆ หลายกรณี พบว่าในกรณีที่เกิดเหตุจริง ๆ รังสีไม่ได้สูงจนเป็นอันตรายหรือส่งผลกระทบต่อชีวิตถึง 20
ขั้นวิกฤต และมีการประเมิน ยกตัวอย่างเช่น กรณีวัสดุกัมมันตรังสีของโรงเรียนที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ทาง โรงเรียนได้ทำสูญหายไปในขณะที่มีการก่อสร้างอาคาร ก็มีการไปประเมินพื้นที่และรังสีที่คาดว่าจะได้รับใน 30
ขณะที่เจ้าหน้าที่เข้าไปปฏิบัติงาน แล้วพบว่าไม่มีผลกระทบที่ชัดเจน สำหรับวัสดุอย่างอื่น เช่น smoke detector ก็มีการประเมินแล้วไม่มีผลทางรังสีที่อันตรายถึงชีวิตตามที่กฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยทางรังสีกำหนดไว้ 25
เพราะฉะนั้น คิดว่าสามารถตัดผู้แจ้งออกได้ เนื่องจาก IAEA ก็จะมีการประเมินว่าวัสดุกัมมันตรังสีประเภทใดบ้าง ที่จะเป็นประเภทแจ้ง โดยจะมีการศึกษาวิจัยมาแล้ว

นายสุนทร – เห็นด้วยในการที่จะมีร่างกฎกระทรวงเกี่ยวกับเหตุฉุกเฉิน โดยอยากสอบถามที่มาของ 35
เรื่องนี้ เนื่องจากกำลังพูดถึงเรื่องฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี โดยพยายามมาดูในกฎหมายแม่บทซึ่งมี ๒ มาตรา ที่เกี่ยวกับเหตุฉุกเฉิน คือ มาตรา ๑๐๑ วรรคสอง และมาตรา ๑๓ (๖) หากพิจารณาทั้งสองมาตราแล้วจะเห็นว่า กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติในการกำหนดแผนฉุกเฉินทาง 30
นิวเคลียร์และรังสี ไม่ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการ คือถ้ามีความจำเป็นให้ผู้ประกอบการต้องจัดทำ จะต้องมีการกำหนดแผนฉุกเฉินโดยคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติก่อน แล้วแผนดังกล่าวก็จะกำหนด 35
หน้าที่ให้ผู้ประกอบการว่าต้องทำอย่างไร แต่เข้าใจว่าร่างกฎกระทรวงฉบับนี้กำหนดให้ผู้ประกอบการทำเลย โดย ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้มีการกำหนดโทษอย่างไรหากผู้ประกอบการไม่ทำตาม ถ้ากำหนดที่มาไม่ชัดเจนซึ่งไม่ใช่ 35
หน้าที่ของผู้ประกอบการจริง ๆ ก็จะลงโทษไม่ได้

นางสาวกรกช – ถ้าเป็นตามที่ฝ่ายเลขฯ ชี้แจงว่า ระดับความรุนแรงกรณีแจ้งกับกรณีใบอนุญาต 35
จะมีความรุนแรงไม่เท่ากัน ถ้าพิจารณาความสอดคล้องตามมาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๙๑ เหมือนยุติตรงกันว่า กรณีผู้แจ้งอาจจะไม่ต้องกำหนดหลักการของเรื่องผู้แจ้งตามร่างกฎกระทรวงนี้ ส่วนของผู้รับใบอนุญาต โดย 35
ประธานให้ความเห็นว่าอาจกำหนดระดับไม่เท่ากัน ซึ่งร่างกฎกระทรวงก็กำหนดระดับของตัวผู้รับใบอนุญาตไว้ อยู่แล้ว ดังนั้น ถ้าพิจารณาสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวง อาจจะมี ๓ ส่วน โดยส่วนที่ ๑ จะเป็นการกำหนด

หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตในการจัดทำแผนป้องกันอันตรายจากรังสี คือจะเป็นการทำแผนและกำหนดรายละเอียดของแผนดังกล่าวซึ่งเข้าใจว่า ปรากฏอยู่ในภาคผนวก ๑ ท้ายร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ ส่วนที่ ๒ จะเป็นการกำหนดหน้าที่ตามหมวด ๒ หมวด ๓ และหมวด ๔ ของร่างกฎกระทรวง โดยกำหนดหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาต แต่ละจำพวกว่ามีหน้าที่ต้องดำเนินการตามตัวแผนป้องกันอันตรายจากรังสีซึ่งก็ไม่มีรายละเอียดมาก แต่สิ่งที่มีในร่างกฎกระทรวง คือ ต้องกำหนดเขตพื้นที่เพื่อระงับเหตุ ถ้าไม่กำหนดนิยามของเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีจะได้ไม่มีประเด็นว่าซ้ำซ้อนกับหมวด ๑๐ ในกฎหมายแม่บทหรือไม่ กรณีถ้าเกิดอันตรายหรือความเสียหายตามที่มาตรา ๑๐๐ กำหนดไว้ โดยผู้รับใบอนุญาตต้องมีหน้าที่ในการระงับเหตุในเบื้องต้นตามแผนป้องกันอันตรายจากรังสี ซึ่งแผนป้องกันอันตรายจากรังสีจะปรากฏอยู่ในร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ว่ามีรายละเอียดอย่างไรบ้าง และต้องมีการกำหนดเขตพื้นที่เหมือนร่างข้อ ๒๐ เป็นหัวใจอีกข้อหนึ่งว่า ผู้รับใบอนุญาตจะต้องกำหนดเขตพื้นที่เมื่อเกิดเหตุอันตรายหรือมีความอันตรายเกิดขึ้น โดยจะได้ไม่มีประเด็นเรื่องความซ้ำซ้อนของคำว่า เหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีตามหมวด ๑๐

แต่ในส่วนของสาระสำคัญจะเป็นเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการความปลอดภัยสำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตก็สามารถตัดประเด็นเรื่องชื่อเหตุฉุกเฉินในชื่อกฎกระทรวงและตัดสาระหรือนิยามของเหตุฉุกเฉินว่าซ้ำซ้อนกับหมวด ๑๐ หรือไม่ ดังนั้น สาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงนี้จึงเหลือหลักการสำคัญประมาณ ๒ - ๓ เรื่อง คือ การกำหนดหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตในการจัดทำแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี การดำเนินการตามแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี และการกำหนดพื้นที่ ส่วนหลักการเรื่องขีดจำกัดปริมาณรังสี กฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดขีดจำกัดที่กำหนดไว้แล้วที่ผู้รับใบอนุญาตต้องปฏิบัติตามแล้ว จึงไม่แน่ใจเรื่องความซ้ำซ้อนส่วนนี้

นางเพ็ญภา - ขออธิบายเพิ่มเติม กฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๑ กล่าวถึงขีดจำกัดปริมาณรังสีในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และของประชาชน แต่ไม่ได้กำหนดขีดจำกัดปริมาณรังสีของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานระงับเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี ยกตัวอย่างเช่น เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสถานประกอบการปกติ จะมีขีดจำกัดปริมาณรังสี ๒๐ มิลลิซีเวิร์ตต่อปี หากเกิดเหตุฉุกเฉินและมีการเข้าระงับเหตุจะสามารถรับปริมาณรังสีได้มากกว่า ๒๐ มิลลิซีเวิร์ตต่อปี แต่ไม่เกิน ๑๐๐ มิลลิซีเวิร์ตต่อปี

ในประเด็นเรื่องการกำหนดพื้นที่เพื่อรองรับเหตุฉุกเฉิน และการดำเนินการอื่น ๆ กรณีฉุกเฉิน เช่น การอพยพ การระงับเหตุในพื้นที่ ไม่ได้มีกำหนดไว้ในกฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งตามกฎกระทรวงดังกล่าวกำหนดเฉพาะพื้นที่ควบคุมและพื้นที่ตรวจตราเท่านั้น ไม่มีการบัญญัติกรณีหากเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีต้องดำเนินการในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้จึงเป็นการเพิ่มเติมเนื้อหาให้ครอบคลุมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี

ประเด็นการแบ่งจำพวกของผู้รับใบอนุญาต กำหนดไว้ในตารางการจัดจำพวกการดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการตอบสนองกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี ซึ่งจะกำหนดว่าแต่ละจำพวกเป็นสถานประกอบการแบบใดบ้าง โดยใช้การแบ่งประเภทด้วยค่ากัมมันตภาพต่อค่าความเป็นอันตราย (A/D) ซึ่งสอดคล้องกับการแบ่งประเภทวัสดุกัมมันตรังสี

อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตในจำพวกที่ ๓ กำหนดค่ากัมมันตภาพต่อค่าความเป็นอันตราย (A/D) เกินกว่า ๐.๑ แต่จำพวกที่ ๔ กำหนดค่ากัมมันตภาพต่อค่าความเป็นอันตราย (A/D) เกินกว่า ๑

นายกิตติ์กวิน - ขออธิบายเพิ่มเติมดังนี้ ตาม Safety Series ได้กำหนด จำพวกที่ ๑ - ๓ เป็นค่า A/D วัสดุกัมมันตรังสีที่อาจแพร่กระจายสู่สิ่งแวดล้อมได้ แต่จำพวกที่ ๔ เป็นค่า A/D ของวัสดุกัมมันตรังสีแบบปิดผนึกที่ไม่มีโอกาสแพร่กระจาย จึงมีความแตกต่างกัน แต่จะนำไปปรับปรุงเพิ่มเติมรายละเอียดให้มีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ประธาน – มีหลายประเด็นที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขทั้งชื่อกฎกระทรวง การแบ่งประเภทใบอนุญาตที่บังคับใช้ตามกฎหมาย และเรื่องอื่น ๆ รวมถึงเหตุผล เจตนารมณ์ของการร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ ที่อยากให้เพิ่มเติมในรายละเอียด

นางสาวกรกช – ตามที่ฝ่ายเลขาได้ชี้แจงระดับความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นได้จากกรณีแจ้งการ
5 ครอบครอง และกรณีใบอนุญาตไม่เท่ากัน เมื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างมาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๙๑ จึงมีความเห็นตรงกันว่าจะไม่รวมไปถึงผู้แจ้งการครอบครอง โดยกรณีผู้รับใบอนุญาตก็จะกำหนดระดับแตกต่างกันด้วยซึ่งร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ได้มีการแบ่งจำพวกไว้แล้ว

หากพิจารณาสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ คือ หลักเกณฑ์และวิธีการความปลอดภัย
10 สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาต การกำหนดหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตในการจัดทำแผนป้องกันอันตรายทางรังสี การดำเนินการตามแผนฯ และการกำหนดพื้นที่ และกำหนดว่าแผนดังกล่าวมีรายละเอียดอย่างไรบ้าง

ตามหมวด ๒ หมวด ๓ หมวด ๔ และภาคผนวก ๑ ได้กำหนดหน้าที่ผู้รับใบอนุญาตต้องดำเนินการ
ตามแผนป้องกันอันตรายทางรังสี ซึ่งต้องมีการกำหนดเขตพื้นที่เพื่อระงับเหตุ ซึ่งหากไม่มีการกำหนดนิยามเหตุ
ฉุกเฉินทางรังสีให้ชัดเจนอาจทำให้เกิดความสับสนกับบทบัญญัติในหมวดที่ ๑๐ (พระราชบัญญัติพลังงาน
นิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙) ซึ่งตามมาตรา ๑๐๐ กำหนดว่าหากเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีผู้รับ
15 ใบอนุญาตมีหน้าที่ดำเนินการระงับเหตุในเบื้องต้นตามแผนป้องกันอันตรายทางรังสี ซึ่งรายละเอียดเป็นไปตามที่
ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้กำหนดไว้ และมีหน้าที่ต้องกำหนดเขตพื้นที่ตามข้อ ๑๒ เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์
และรังสี อีกประเด็นหนึ่งคือการกำหนดขีดจำกัดปริมาณรังสี ได้มีการกำหนดไว้ในกฎกระทรวงความปลอดภัย
ทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๑ หากกำหนดไว้ในร่างกฎกระทรวงฉบับนี้อีก จะเกิดความซ้ำซ้อนหรือไม่

นายกิตติ์กวิน – ประเด็นเรื่องพื้นที่ ตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ สถานประกอบการที่ต้องมีการ
20 กำหนดพื้นที่ คือสถานประกอบการจำพวกที่ ๑ และ ๒ ในขณะที่ สถานประกอบการจำพวกที่ ๓ และ ๔ มีหน้าที่
จัดทำมาตรการการระงับเหตุฉุกเฉิน ซึ่งการกำหนดพื้นที่ข้างต้นจะเป็นคนละส่วนกับการกำหนดระดับของเหตุ
ฉุกเฉิน ที่ได้กำหนดตามลักษณะของเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี ที่มีโอกาสจะส่งผลกระทบต่อประชาชน
และสิ่งแวดล้อม อ้างอิงจากความเป็นอันตรายและความเสียหาย โดยใช้พื้นที่เป็นตัวกำหนดความเสียหาย เช่น
พื้นที่ปฏิบัติงาน พื้นที่โรงงาน พื้นที่สาธารณะ ซึ่งจะเป็นคนละส่วนจากการกำหนดพื้นที่ตรวจตราและพื้นที่
25 ควบคุม จะเป็นการกำหนดพื้นที่ในการปฏิบัติงานในสภาวะปกติ

นายกฤษณ์ฐานันท์ – ขอสอบถามนิยามของคำว่า การพิทักษ์ความปลอดภัย ตามหมวด ๘ มีนิยามว่า
อย่างไร

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายไชยยศ) – เป็นเรื่องของการทำบัญชีวัสดุนิวเคลียร์ เพื่อไม่ให้มีการลักลอบ
การทำอาวุธนิวเคลียร์

นายกิตติ์กวิน – กรณีเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี จะแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ความปลอดภัย
30 และความมั่นคงปลอดภัย

นายกฤษณ์ฐานันท์ – ตามที่ได้มีการชี้แจงว่าร่างกฎกระทรวงฉบับนี้เป็นเพิ่มเติมเนื้อหาจาก
กฎกระทรวงความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงขอเสนอ ๒ แนวทาง คือ แนวทางแรก แก้ไขเพิ่มเติม
กฎกระทรวงฉบับเดิมโดยเพิ่มเนื้อหาเรื่องเหตุฉุกเฉินให้ครบถ้วน แนวทางที่สอง คือ ยกเลิกกฎกระทรวงเดิมและ
35 ร่างกฎกระทรวงฉบับใหม่โดยการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาทั้งหมดให้ครบถ้วน

นางสาวกรกช – ขอเสนอแนะว่าสามารถตัดเนื้อหาการแบ่งระดับเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี
ออกได้หรือไม่ โดยให้ไปพิจารณาการแบ่งตามหมวด ๑๐ เนื่องจากได้มีการกำหนดหน้าที่ในการจัดทำแผนไว้ แต่
ไม่แน่ใจว่าการแบ่งระดับพื้นที่ในรายละเอียดมีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด มีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด

แต่อย่างไรก็ตามระดับพื้นที่ในแต่ละจำพวกมีการจัดพื้นที่แตกต่างกัน ดังนั้น อาจถือได้ว่ายังคงสาระสำคัญของร่างกฎกระทรวงไว้ได้ เนื่องจากความตามหมวด ๑๐ ไม่ได้มีการแยกระดับเหตุฉุกเฉิน เพียงแต่กำหนดว่ามีหน้าที่ต้องระงับเบื้องต้นตามแผนป้องกันอันตรายทางรังสี

5 นายกิตติ์กวิน - ตามมาตรา ๑๐๐ กำหนดไว้ในกรณีภายในสถานประกอบการ อย่างไรก็ตาม เอกสารมาตรฐานของ IAEA มีคำแนะนำว่าควรแบ่งออกเป็น ๔ ระดับ จึงยกร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ขึ้นโดยใช้แนวทางตามคำแนะนำดังกล่าว หากแบ่งคร่าว ๆ ๒ ระดับ คือ ภายในสถานประกอบการ ตามมาตรา ๑๐๐ และพื้นที่สาธารณะตามมาตรา ๑๐๑ ตามหมวด ๑๐ เห็นว่าสามารถทำได้ แต่การแบ่งระดับตามคำแนะนำของ IAEA นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางให้ผู้ประกอบการมีการเตรียมความพร้อมและตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงของผลกระทบต่อพื้นที่สาธารณะ และทำให้เกิดความชัดเจนในการสื่อสาร การปฏิบัติงานระหว่างการระงับเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี

10 เลขานุการ - ขออนุญาตชี้แจงเพิ่มเติม การแบ่งระดับของเหตุฉุกเฉิน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของผู้รับใบอนุญาตในแต่ละจำพวก อาทิ จำพวกที่ ๑ ประเภทสถานประกอบการที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ จะนำการแบ่งพื้นที่เพื่อดำเนินการเขียนแผนป้องกันอันตรายทางรังสีให้เหมาะสมกับสถานประกอบการ อีกทั้งผู้ร่างได้กำหนดขึ้นมาเพื่อให้สอดคล้องกับแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ที่จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ ซึ่งมุ่งเน้นไปที่ภัยสาธารณะเป็นหลัก โดยไม่ได้กล่าวถึงเหตุที่เกิดขึ้นภายในสถานประกอบการ ดังนั้น จึงเห็นว่าการแบ่งระดับของเหตุฉุกเฉินยังจำเป็นต่อการดำเนินการ

15 ประธาน - ตามที่ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดให้ความเห็นสามารถนำเนื้อหาตามร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ไปรวมกับกฎกระทรวงเดิมได้หรือไม่ เนื่องจาก มีกฎกระทรวงที่กำหนดเกี่ยวกับการจัดทำแผนป้องกันอันตรายทางรังสี และกฎกระทรวงอื่น ๆ ที่กำหนดเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสีอีกหลายฉบับ

25 เลขานุการ - ในประเด็นที่ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดให้ความเห็นเรื่องการจัดทำร่างกฎกระทรวงให้เป็นฉบับเดียวกับกฎกระทรวงความปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี พ.ศ. ๒๕๖๑ นั้น เห็นว่าเป็นแนวความคิดที่ดี ขอรีบเอาไว้เป็นแนวทางในการดำเนินการ อย่างไรก็ตาม การร่างกฎกระทรวงในขั้นนี้จะขอแยกออกเป็นสองฉบับก่อนเพื่อความรวดเร็วในการร่าง และหากมีการออกกฎกระทรวงครบถ้วนทุกฉบับแล้ว จะดำเนินการทบทวนเนื้อหาในแต่ละฉบับอีกครั้งว่ามีกฎกระทรวงใดบ้างที่สามารถรวมกันได้

30 นายกิตติ์กวิน - ขออนุญาตชี้แจงเพิ่มเติมเรื่องภัยสาธารณะตามมาตรา ๑๐๑ ซึ่งตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณะภัยแห่งชาติ ได้มีการแบ่งขอบเขตของลักษณะของภัยโดยใช้ลักษณะพื้นที่การปกครองละผู้ที่มีอำนาจกำกับดูแลตามกฎหมาย ออกเป็นสาธารณะภัยขนาดเล็ก สาธารณะภัยขนาดกลาง สาธารณะภัยขนาดใหญ่ และสาธารณะภัยที่ร้ายแรงอย่างยิ่ง

35 นางสาวกรกช - มาตรา ๑๐๑ บัญญัติให้ผู้รับใบอนุญาตเมื่อระงับเหตุฉุกเฉินในเบื้องต้นตามมาตรา ๑๐๐ แล้วเหตุดังกล่าวขยายออกไปเป็นความเสียหายสาธารณะให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณะภัยเข้ามาดำเนินการตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณะภัยโดยมีแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีแห่งชาติเป็นแผนสนับสนุนซึ่งการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตระงับเหตุฉุกเฉิน อาจไม่สอดคล้องกับมาตรา ๑๐๑

ประธาน - เห็นว่าการแบ่งระดับ และจำพวกของสถานประกอบการสามารถทำได้ แต่รายละเอียดการทำงานในแต่ละขั้นตอนของการระงับเหตุฉุกเฉินตามร่างกฎกระทรวงจะต้องพิจารณาเพิ่มเติมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น แต่ขอสอบถามผู้ร่างเพิ่มเติมว่าการแบ่งจำพวกสถานประกอบการ ผู้ขอรับใบอนุญาตจะทราบหรือไม่ว่าสถาน

ประกอบการอยู่ในจำพวกใด และต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง และเมื่อหน่วยงานของรัฐจะจัดทำกฎหมายที่เป็น
การกำหนดหน้าที่ของประชาชนจะต้องพิจารณาอย่างรอบด้านให้ไม่เป็นภาระมากเกินไป

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายไชยยศ) – ผู้ที่ครอบครองหรือใช้วัสดุกำมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ มีหน้าที่ต้อง
จัดทำแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี แต่จะต้องทำในระดับใดขึ้นอยู่กับจำพวกของสถานประกอบการ
5 ยกตัวอย่าง สถานประกอบการทางนิวเคลียร์จะต้องจัดทำแผนฉุกเฉินในขั้นตอนการขออนุญาตก่อสร้าง โดยต้อง
อยู่ในรายงานการวิเคราะห์ความปลอดภัยฉบับเบื้องต้นของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ ตามกฎกระทรวง
กำหนดข้อมูลและรายละเอียดของรายงานวิเคราะห์ความปลอดภัยของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ฉบับ
เบื้องต้น ประเภทสถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ เพื่อการผลิตพลังงานและสถานที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์
วิจัย พ.ศ. ๒๕๖๓ ภาคผนวก ๑ บทที่ ๑๒ การเตรียมความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี
10 กำหนดรายละเอียดการจัดทำแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี ในวรรคท้ายกำหนดว่า ทั้งนี้รายละเอียดให้
เป็นไปตามกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในมาตรา ๙๑ กฎกระทรวงตามที่บัญญัติไว้ คือร่างกฎกระทรวงฉบับนี้
ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับรายละเอียดการจัดทำแผนฉุกเฉินของสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ทั้งหมด คือ สถาน
ประกอบการทางนิวเคลียร์ที่ใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์กำลัง (โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ทั่วไป) และเครื่องปฏิกรณ์
นิวเคลียร์วิจัย จะเห็นได้ว่าร่างกฎกระทรวงฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำขึ้นเพื่อบัญญัติเรื่องกรณีเกิดเหตุ
15 ฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี ซึ่งยังไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้

ประเด็นเรื่องการเป็นภาระของภาคประชาชนมากเกินไปหรือไม่ เห็นว่า บทกำหนดโทษกรณี
ฝ่าฝืนมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ คือ จำคุกไม่เกิน ๑
ปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท ซึ่งสามารถเข้าคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีได้และเป็นดุลยพินิจในการกำหนด
ค่าปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหากผู้ต้องหายินยอม จึงเห็นว่าไม่เป็นภาระมากเกินไป และเป็นเรื่องของความ
20 ปลอดภัยซึ่งสถานประกอบการมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดทำแผนฉุกเฉิน อีกทั้ง ยังมีขั้นตอนที่ต้องรับฟัง
ความคิดเห็นของภาคประชาชนด้วย

ประธาน – การยกร่างกฎกระทรวงฉบับนี้เป็นการบัญญัติในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และ
รังสี โดยมีฐานอำนาจตามมาตรา ๑๐๐ หากเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีขึ้น หน่วยงานที่สามารถ
ดำเนินการได้คือ ปส. ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ทางเทคนิค และมีแผนฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีที่ได้จัดทำขึ้นมา และ
25 เมื่อเหตุขยายออกไปเป็นภัยสาธารณะ ปส. ก็มีหน้าที่ประสานไปยัง ปภ. ทั้งในระดับ อำเภอ จังหวัด และ
ประเทศ และอีกทางหนึ่งก็ต้องประสานไปยังผู้ประกอบการด้วย ดังนั้น หน่วยงานหลักในการดำเนินการตาม
มาตรา ๑๐๑ ก็คือ ปส.

นายกิตติ์กวิน – ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้จะระบุรายละเอียดสำหรับผู้รับใบอนุญาตต้องมีการเตรียม
ความพร้อมสำหรับเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีตามมาตรา ๑๐๐ และภัยสาธารณะตามมาตรา ๑๐๑ ตามที่
30 ท่านประธานได้อธิบายข้างต้น และสถานประกอบการยังต้องมีหน้าที่ในภัยสาธารณะด้วย เนื่องจากข้อมูลทาง
เทคนิคอันเกี่ยวกับวัสดุกำมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี หรือต้นกำเนิดรังสีใด ๆ รวมถึงเครื่องมือและพื้นที่นั้นเป็น
ข้อมูลเฉพาะของสถานประกอบการ อีกทั้ง ยังต้องมีหน้าที่ในการจัดทำแผนฉุกเฉินฯ ที่ต้องนำข้อมูลทางเทคนิค
ดังกล่าวมาประกอบการจัดทำ เพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดการภัยสาธารณะ

รศ.สัญญาชัย – ขออนุญาตให้ความเห็นในประเด็นว่าร่างกฎกระทรวงฉบับนี้เป็นการผลักรภาระให้
35 ผู้ประกอบการหรือไม่ เห็นว่าหากมีการกำหนดไว้ตั้งแต่ต้นแล้วว่าผู้ประกอบการมีหน้าที่อย่างไร หากต้องการจะ
ประกอบกิจการผู้ประกอบการต้องยอมรับเงื่อนไข ซึ่งจะกำหนดมาตรฐาน หากทำได้สูงกว่ามาตรฐานก็จะเป็น
ผลดีของผู้ประกอบการเอง

ในประเด็นเรื่องความปลอดภัยต้องมีผู้รับผิดชอบ ๒ ส่วน คือ ผู้ประกอบการและผู้ที่มีหน้าที่
ตรวจสอบ ตามข้อกำหนด IAEA ได้มีข้อกำหนดสำหรับผู้ประกอบการและผู้มีหน้าที่ตรวจสอบแบ่งไว้เป็นระดับ

แต่ตั้งแต่ระดับที่สองขึ้นไป เช่น มีการรั่วไหลของสารกัมมันตรังสี แม้ว่าผู้ประกอบการจะดำเนินการเองได้ ก็มีหน้าที่ต้องแจ้งต่อผู้ตรวจสอบให้รับทราบเหตุการณ์ หลังจากนั้นผู้ตรวจสอบซึ่งเป็นภาครัฐจะดำเนินการอย่างไรต่อไป เป็นหน้าที่ของผู้ตรวจสอบ เช่น บันทึกไว้ สอบสวนเหตุการณ์ เป็นต้น หากเหตุขยายไปผู้ประกอบการไม่สามารถควบคุมเหตุได้ ภาครัฐต้องเข้ามาช่วยเหลือ ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงต้องมีรายงานการดำเนินการเป็นประจำ และต้องมีแผนการดำเนินการที่ต้องได้รับการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบตั้งแต่ต้น โดยจะเป็นการกำหนดข้อบ่งชี้ว่าเกิดเหตุการณ์ใดต้องปฏิบัติอย่างไรบ้าง และต้องมีการตรวจสอบในภายหลังว่าได้ปฏิบัติตามแผนหรือไม่ อย่างไร จึงเห็นว่าในทางเทคนิคมีความจำเป็นต้องมี แต่จะบัญญัติไว้ที่กฎหมายฉบับใดต้องพิจารณาตามกฎหมาย

5 ประธาน - เมื่อพิจารณาหมวด ๒ หมวด ๓ และหมวด ๔ แล้ว หากกฎหมายนี้มีผลใช้บังคับ ผู้ประกอบการต้องไปดำเนินการ โดยต้องมีทรัพยากรและการลงแรง เพิ่มเติมจากการเขียนแผนเสนอ และ ปส. 10 ก็มีหน้าที่ตรวจสอบว่าผู้ประกอบการได้ทำตามแผนหรือไม่ด้วย ดังนั้นสิ่งที่ ปส. ต้องเตรียมการเมื่อกฎหมายนี้มีผลใช้บังคับ คือ มีรายการกำหนดว่าผู้ประกอบการต้องทำอะไรและต้องพิจารณาว่าเป็นภาระผู้ประกอบการหรือไม่ จึงอาจต้องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาช่วยพิจารณา

15 ในขณะที่ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ยังไม่มีผลใช้บังคับ ในการพิจารณาแผนป้องกันอันตรายจากรังสีจึงพิจารณาเป็นรายกรณี

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๑๐๐ จะเห็นได้ว่าในกรณีที่เกิดอันตรายหรือความเสียหายอันเกิดจากการประกอบกิจการตามใบอนุญาต ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ระงับเหตุในเบื้องต้นตามแผนป้องกันอันตรายจากรังสี และต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบทันที ซึ่งหากเกิดเหตุแล้วผู้รับใบอนุญาตไม่แจ้งทันทีก็จะมีโทษ นอกจากนี้ยังมีรายละเอียดอื่น ๆ ซึ่งจะกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ 20 นางสาวกรกช - ร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ยังมีส่วนที่ต้องปรับปรุงและเห็นว่าหลักการที่ต้องกำหนด คือ ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสีสำหรับสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ โดยมาตรา ๙๑ ให้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับความปลอดภัย ซึ่งสิ่งที่ต้องกำหนด คือ ๑. กำหนดจำพวกของผู้รับใบอนุญาต

๒. กำหนดหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตว่าให้จัดทำแผนป้องกันอันตรายทางรังสี ๓. กำหนดรายละเอียดของแผนป้องกันอันตรายทางรังสี ๔. กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องมีการฝึกซ้อมทำแผน ซึ่งจะฝึกซ้อมบนโต๊ะหรือบนสนามแล้วแต่กรณี โดยในกรณีที่เกิดอันตรายหรือความเสียหายจากการประกอบกิจการหรือสถานประกอบการ ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่เข้าระงับเหตุเบื้องต้นให้สอดคล้องตามแผนป้องกันอันตรายทางรังสีที่ตนได้จัดทำ กล่าวคือ ให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๐๐ และนอกจากมีหน้าที่ระงับเหตุเบื้องต้นแล้ว จะต้องรีบแจ้งเหตุต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ ซึ่งก็จะสอดคล้องกับมาตรา ๑๐๐ เช่นเดียวกัน และเมื่อแจ้งเหตุแล้ว กรณีที่เหตุขยายไปโดยมีความอันตรายหรือความเสียหายต่อสาธารณะก็มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเข้ามาเกี่ยวข้องตามมาตรา ๑๐๑ ซึ่งผู้รับใบอนุญาตก็จะพ้นความรับผิดชอบ เนื่องจากได้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว และเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ปส. กับเจ้าหน้าที่ ปก. ต้องร่วมมือกัน ตามกฎหมายของ ปก. โดยมีแผนฉุกเฉินที่คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติเป็นผู้เสนอซึ่งจะเป็นแผนสนับสนุนแผนใหญ่ของ ปก. 30

อีกหน้าที่หนึ่งของผู้รับใบอนุญาต คือ ต้องจัดให้มีพื้นที่รองรับกรณีที่เกิดความเสียหายหรือมี 35 อันตรายเกิดขึ้นจากการประกอบกิจการตามใบอนุญาต รวมถึงมีหน้าที่จำกัดปริมาณรังสีตามที่ร่าง กฎกระทรวงกำหนดไว้สำหรับบุคคลแต่ละประเภทในลักษณะที่แตกต่างกัน จึงเห็นว่าในส่วนของหลักการของร่างกฎกระทรวงที่จะต้องปรับปรุงก็น่าจะอยู่ในขอบเขตของมาตรา ๙๑ และมาตรา ๑๐๐ ตามพระราชบัญญัตินี้

ประธาน - มีความเห็นอื่นเพิ่มเติมหรือไม่

นายธีศิษฐ์ - ในตารางจัดจำพวกทั้ง ๔ ประเภท ตอนท้ายของข้อความกำหนดให้ค่าความเป็นอันตรายจะเป็นไปตามที่เลขาธิการประกาศกำหนด เหตุใดจึงไม่กำหนดรายละเอียดในร่างกฎกระทรวงฉบับนี้

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายไชยยศ) - สามารถกำหนดในร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ได้ แต่รายละเอียดค่อนข้างมาก และอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากค่าความเป็นอันตรายไม่ใช่ค่าที่ตายตัว แต่เป็นการกำหนดทางเทคนิคซึ่งมาจากมติของผู้มีประสบการณ์ที่ได้ตกลงกันแล้วว่าสารใดมีค่าความเป็นอันตรายเท่าไร ซึ่งขึ้นอยู่กับวิธีการใช้ประกอบด้วย

ประธาน - ขอสอบถามฝ่ายเลขานุการเป็นเพิ่มเติมว่ากรณีที่เป็นภัยผสมผสานจะถือเป็นเหตุฉุกเฉินทางรังสีหรือไม่ เช่น กรณีที่โรงงานใช้วัสดุกัมมันตรังสีเกิดเพลิงไหม้และเกิดระเบิด

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายไชยยศ) - เข้าข่ายเป็นเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสีแล้ว และอีกกรณีหนึ่งถึงแม้จะเป็น source ธรรมดา แต่หากเด็กหรือนักเรียนพลอกลิ้นเข้าไปก็เป็นเหตุฉุกเฉินได้เช่นเดียวกันตามมาตรา ๑๐๐

นางสาวกรกช - มาตรา ๑๐๐ กำหนดเนื้อหาไว้อย่างกว้าง โดยกำหนดว่าในกรณีที่เกิดอันตรายหรือความเสียหายอันเกิดจากการประกอบกิจการตามใบอนุญาต

ผู้ช่วยเลขานุการ (นายไชยยศ) - จากที่ได้ยกตัวอย่าง source ธรรมดา ซึ่งมีไว้สำหรับศึกษาในสถาบันศึกษา หากนักเรียนพลอกลิ้นหรือหุบแตกแล้วมีการสูดดมเข้าไป ก็เกิดความเป็นอันตรายหรือเกิดความเสียหายแล้ว

นอกจากนี้ข้อสังเกตว่าหมวด ๑๐ มีชื่อหมวดว่าเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี แต่ในมาตรา ๑๐๐ กับมาตรา ๑๐๑ ไม่ได้นิยามคำว่าฉุกเฉินไว้อย่างชัดเจน เช่น มาตรา ๑๐๐ ไม่ได้กำหนดว่านิยามของเหตุฉุกเฉิน จึงเกิดการตีความว่า ฉุกเฉิน หมายถึง เกิดอันตรายหรือความเสียหายอันเกิดจากการประกอบกิจการ แต่คำนิยามที่ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศกำหนดไว้ เป็นเพียง abnormal incident กล่าวคือเหตุการณ์ใดก็ตามที่ผิดไปจากการดำเนินการตามปกติถือว่าเป็นเหตุฉุกเฉินแล้ว แม้จะไม่เกิดอันตราย แต่มีความเสี่ยงว่าจะเกิดอันตราย

นายกิตต์กวี - เหตุฉุกเฉิน คือ เหตุอะไรก็ได้ที่มีความผิดปกติ และเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้น จะกำหนดอีกครั้งว่าเป็นอุบัติเหตุหรืออุบัติเหตุ เพราะฉะนั้นไม่ว่าเหตุการณ์ใดที่เป็นอันตรายเกิดความเสียหายก็เป็นเหตุฉุกเฉินทั้งหมด เช่น ตามที่ผู้ช่วยเลขานุการ (นายไชยยศ) ได้ชี้แจงไปว่า กรณี source ธรรมดา หลุดเข้าไปในร่างกายหรือมีการสัมผัสแล้วได้รับปริมาณรังสีสูงอย่างมีนัยสำคัญเกินกว่าระดับปริมาณรังสีที่ปฏิบัติงานในสภาวะปกติก็เข้าข่ายว่าเป็นเหตุฉุกเฉินแล้ว

มีความเห็นเพิ่มเติมในส่วนของมาตรา ๑๐๐ คำว่า “ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ระงับเหตุในเบื้องต้น” แต่ในความจริงแล้วจะไม่ได้ดำเนินการเบื้องต้นเท่านั้น จึงมีข้อสังเกตซึ่งอาจจะเป็นประเด็นในอนาคตในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน

ประธาน - ความหมายของ “เบื้องต้น” น่าจะไม่ได้หมายถึงเท่าที่ทำได้ แต่หมายถึงต้องทำในโอกาสแรกและต้องทำอย่างจริงจัง

นายกิตต์กวี - เห็นว่าร่างกฎกระทรวงฉบับนี้อาจเป็นมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ให้สถานประกอบการต้องปฏิบัติให้มีมาตรฐานและมีการจัดการที่ชัดเจนทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย ซึ่งไม่ได้ถูกกำหนดในมาตรา ๑๐๐

ประธาน - เห็นด้วยกับหลักการของร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ แต่เมื่อร่างกฎกระทรวงมีผลใช้บังคับแล้ว จะดำเนินการอย่างไรให้สามารถบังคับใช้ได้โดยไม่เกิดปัญหาระหว่างผู้ประกอบการกับ ปส. และต้องอยู่บนพื้นฐานของความปลอดภัย หากผู้ประกอบการไม่ดำเนินการตามก็จะมีโทษ จึงมีความกังวลเกี่ยวกับการดำเนินการของเจ้าหน้าที่และการบังคับใช้กฎหมาย

นายรุจพันธ์ - ขอให้ข้อมูลว่าในทางสากล IAEA และ Institute for Radiological Protection and Nuclear Safety (IRSN) จะกำหนดระดับของเหตุฉุกเฉินไว้ โดยใช้คำว่า เหตุพิเศษ ซึ่งจะมีทั้ง incident โดยจะเป็นกรณีเล็กๆ หรือมีผลกระทบน้อย แต่ถือว่าเป็นเหตุผิดปกติ ส่วน accident เช่น กรณีของฟูกูชิม่าถือว่าเป็นระดับที่ขยายออกไปสู่สาธารณะ

5 รศ.สัญชัย - กรณีที่โรงงานไม่ได้ใช้งานวัสดุกัมมันตรังสีหรือวัสดุนิวเคลียร์เป็นหลัก แต่หากเกิดในโรงงานทำให้สารรังสีถูกระเบิดด้วย นอกจากนี้ยังมีกรณี dirty bomb คือ ระเบิดที่มาจากการนำสารรังสีผสมเข้ากับวัตถุระเบิดธรรมดา โดยมีเป้าหมายเช่นระเบิดธรรมดาที่ทำลายสิ่งของ แต่จะเกิดกรณีรังสีที่ปนเปื้อนสิ่งแวดล้อมทำให้พื้นที่ต่าง ๆ ไม่สามารถใช้งานได้ด้วย เพราะฉะนั้นเมื่อพิจารณาแล้ว หากมีสารรังสีในการครอบครองก็ต้องแจ้ง และถ้าเกิดเหตุในบริเวณที่มีสารรังสีจะต้องพิจารณารายกรณีว่ามีความเสียหายได้เพียงใด เช่น กรณีที่มีซีเซียมอยู่ในคลังสินค้าที่เกิดไฟไหม้ ก็จะเป็นเหตุฉุกเฉินทางรังสี หรือกรณีตรวจสอบทางด้าน

10 ปีโตรเลียม ที่จะมีการใช้ neutron logging หรือ gamma logging ไว้ตรวจสอบความลึกของชั้นขุดเจาะ หากมีความเสียหายเกิดขึ้นและมีการรั่วไหลออกสู่สิ่งแวดล้อม ผู้ประกอบการนั้นถึงแม้ว่าจะไม่ได้ทำหน้าที่ทางด้านรังสีโดยตรง แต่ใช้เครื่องมือทางรังสี ก็มีความรับผิดชอบที่ต้องจัดการ

ประธาน - ร่างกฎกระทรวงนี้จะมีการแก้ไขอย่างไรต่อไป

15 เลขานุการ - จะมีการปรับแก้ไขตามความเห็นของคณะอนุกรรมการที่สอดคล้องกับหลักการในกฎหมายและในทางสากล ส่วนชื่อของร่างกฎกระทรวงอนุกรรมการท่านใดจะให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ หรือจะคงไว้ตามชื่อเดิม

ส่วนประเด็นเรื่องผู้แจ้งการครอบครองหรือใช้ น่าจะต้องตัดถ้อยคำนี้ตามความเห็นส่วนใหญ่ ให้ตัดคำว่าผู้แจ้ง จึงต้องตัดมาตรา ๙๑/๑ ด้วย ซึ่งจะทำให้ร่างกฎกระทรวงนี้ครอบคลุมผู้รับใบอนุญาตเพียงอย่างเดียว

20 ประธาน - แก้ไขชื่อร่างกฎกระทรวงโดยเพิ่มเติมคำว่า “ผู้รับใบอนุญาต” ได้หรือไม่ เพื่อให้เกิดความชัดเจน

เลขานุการ - จะขอแก้ไขชื่อร่างกฎกระทรวงเป็น “ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการดำเนินการของผู้รับใบอนุญาตด้านความปลอดภัยกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี พ.ศ.” และไม่กำหนดมาตรา ๙๑/๑ ในบทอาศัยอำนาจ

25 ส่วนเนื้อหาที่เกี่ยวกับการแบ่งระดับเหตุฉุกเฉิน ฝ่ายเลขานุการเห็นว่าเป็นประโยชน์ในการจัดทำแผนป้องกันอันตรายทางรังสี ตามที่ผู้ช่วยเลขานุการ (นายไชยยศ) ได้ยกตัวอย่างไว้ หากมีกรณีที่เกิดหรือนักเรียนกลืน source กระจก อาจไม่ใช่ภัยสาธารณะแต่อาจเป็นเหตุอื่นนั้น ฝ่ายเลขานุการและผู้ร่างกฎกระทรวงจะพิจารณาอีกครั้ง

30 ประธาน - กรณีของผู้แจ้งการครอบครองหรือใช้ต้องกำหนดไว้ในกฎหมายว่าต้องดำเนินการอย่างไร หรือไม่

เลขานุการ - เมื่อไม่มีการกำหนดหน้าที่ของผู้แจ้งในร่างกฎกระทรวงนี้แล้ว จึงเห็นว่าไม่ต้องกำหนดรายละเอียด แต่ ปส. อาจกำหนดในรูปแบบของแนวปฏิบัติแล้วเผยแพร่ให้ผู้แจ้งการครอบครองจัดทำ ซึ่งจะคล้ายกับกรณีของแผนป้องกันอันตรายจากรังสีที่กฎหมายไม่ได้กำหนดให้ผู้แจ้งการครอบครองหรือใช้ต้องจัดทำ แต่ ปส. ก็ได้มีแนวปฏิบัติให้ผู้ประกอบการดำเนินการ เนื่องจากหากกำหนดไว้ในกฎกระทรวงอาจเกิด

35 ภาระต่อผู้แจ้งการครอบครองหรือใช้

นายสุนทร - มีข้อสังเกตในข้อ ๙ ที่ได้ปรับแก้ไขแล้ว ที่กล่าวถึงผู้รับใบอนุญาตหรือแจ้งดำเนินการ และข้อ ๑๐ มีรายละเอียดว่าผู้รับใบอนุญาตจำพวกที่ ๑ จำพวกที่ ๒ และจำพวกที่ ๓ ในข้อนี้มี

ความหมายอย่างไร และมีความหมายเหมือนกันหรือไม่ และไม่ใช้จำพวกตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานใช้หรือไม่

เลขานุการ – มีความหมายเหมือนกัน แต่ทั้งนี้ฝ่ายเลขานุการจะปรับแก้ไขเนื้อหาอีกครั้งให้
บทบัญญัติมีความสอดคล้องกัน โดยคำว่า “จำพวก” ในร่างกฎกระทรวงนี้ไม่ใช่จำพวกตามกฎหมายว่าด้วย
โรงงาน

- ประธาน – หากไม่มีความเห็นเพิ่มเติมแล้ว ให้ฝ่ายเลขานุการรับความเห็นของคณะอนุกรรมการ
5 ไปปรับแก้ไขร่างกฎกระทรวงต่อไป ขอแจ้งที่ประชุมเพิ่มเติมว่า ปส. จะจัดประชุม พนส. ประมาณเดือนมกราคม
หรือกุมภาพันธ์ ซึ่งหากมีการปรับแก้ไขร่างกฎกระทรวงแล้วเสนอคณะอนุกรรมการก่อนที่จะมีการประชุม พนส.
อาจจะเสนอร่างกฎกระทรวงนี้ต่อ พนส. ต่อไป

มติที่ประชุม : ให้ฝ่ายเลขานุการปรับแก้ไขร่างกฎกระทรวงตามความเห็นของคณะอนุกรรมการ ดังนี้

- 10 ๑. แก้ไขชื่อร่างกฎกระทรวงเป็น “ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการดำเนินการของผู้รับใบอนุญาตด้าน
ความปลอดภัยกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี พ.ศ.”
๒. แก้ไขร่างกฎกระทรวงโดยกำหนดให้ไม่ครอบคลุมถึงผู้แจ้งการครอบครอง และแก้ไขบทอาศัย
อำนาจ
๓. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับความปลอดภัยให้มีรายละเอียดครอบคลุมในเรื่อง
15 ดังต่อไปนี้ กำหนดจำพวกของผู้รับใบอนุญาต กำหนดหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตว่าให้จัดทำแผนป้องกันอันตราย
ทางรังสี กำหนดรายละเอียดของแผนป้องกันอันตรายทางรังสี กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตต้องมีการฝึกซ้อมทำแผน
กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่จัดให้มีพื้นที่รองรับกรณีที่เกิดความเสียหายหรือมีอันตรายเกิดขึ้นจากการ
ประกอบกิจการตามใบอนุญาต และกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่จำกัดปริมาณรังสีตามที่ร่างกฎกระทรวง
กำหนดไว้สำหรับบุคคลแต่ละประเภทในลักษณะที่แตกต่างกัน
20 ๔. พิจารณาถ้อยคำ “เหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี” เพื่อป้องกันความสับสนกับมาตรา ๑๐๐
๕. แก้ไขคำอธิบายของจำพวกที่ ๔ ตามตารางการจัดจำพวกการดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการ
ตอบสนองกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี

ระเบียบวาระที่ ๕ : เรื่องอื่น ๆ

- 25 ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

30

นางสาวบุพเรศ มีความดี
นางสาวฐาปนี มณีรัตน์
นางสาวอัญชุลีพร สีแดง
นายชัยวัฒน์ กำปั่นวงษ์
ผู้จัดรายงานการประชุม

35

นายอนิรุทธ์ ทรงจักรแก้ว
ผู้ตรวจรายงานการประชุม